

Ковальчук Алла Юріївна,
доктор юридичних наук, доцент,
професор ФПП КНУТД, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0003-4807-2436
Коваль Ольга Миколаївна,
кандидат юридичних наук,
доцент ФПП КНУТД, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0003-1509-7258

ГЕНДЕРНИЙ БАЛАНС У ЗАКОНОДАВСТВІ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ (НА ПРИКЛАДІ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ)

У статті аналізуються проблеми подолання гендерних стереотипів в українському суспільстві. Саме у цій площині відбувається науковий пошук нового філософського підходу до побудови сучасного українського суспільства й забезпечення гендерного балансу, особливо при здійсненні вкрай небезпечних видів діяльності. У результаті дослідження сформульовані пропозиції до чинного законодавства України з питань протимінної діяльності й запропоновані уточнення розуміння гендерної рівності у зазначеній діяльності. Доведено необхідність впровадження низки правових та організаційних змін у сучасну концепцію гендерного балансу в Україні.

Ключові слова: гендерна рівність, гендерні стереотипи, участь жінок у вкрай небезпечних видах діяльності, безпека, протимінна діяльність, військове розмінування, гуманітарне розмінування.

Україна як незалежна держава у процесі державотворення ствердила демократичні соціальні цінності свого становлення. Така настанова продиктувала необхідність підвищення соціальних стандартів забезпечення безпеки та вдосконалення механізмів гарантування прав і свобод людини, у тому числі, й принципу гендерної рівності. Згідно з даними першого національного опитування щодо рівності чоловіків та жінок, виконаного Національним демократичним інститутом (НДІ) в Україні на замовлення Офісу віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України: "чоловіки і жінки в Україні прагнуть бачити зміни в традиційних ролях чоловіків та жінок. 77 % українців стверджують, що рівність між чоловіками та жінками важлива для них. 71 % респондентів вважають, що чоловіки та жінки мають бути рівною мірою залучені до сімейного життя, і лише 40 % погоджуються, що поточна ситуація є нормальною. Дві третини українців бачать, що наразі в політичному житті країни домінують чоловіки, але лише 36 % вважають, що так має бути" [1]. Такі цифри вказують на прагнення досягнути гендерної рівності в суспільстві. Натомість чинне законодавство, яке є наслідком пострадянських часів, створює значні перешкоди у вирішенні цієї суспільної проблеми.

© Kovalchuk Alla, Koval Olha, 2019

Усе більше актуальним і необхідним стає вирішення гендерного питання – участі жінки в забезпеченні безпеки країни. Хоча жінки фактично вже давно фахово виконують роботи нарівні з чоловіками, але де-юре зараховуються на посади персоналу значно нижчої кваліфікації. Також спірним й неоднозначним є питання залучення жінок до вкрай небезпечних видів робіт. Одним із таких прикладів є здійснення протимінної діяльності в Україні. На сьогодні проблема подолання мінної небезпеки в Україні є досить актуальною. Вона підіймалася задовго до початку воєнної агресії з боку Російської Федерації та проведення Антитерористичної операції (нині Операція Об'єднаних сил – ООС). Слід зазначити, що з часів проголошення незалежності в Україні розміщувалося 34 колишні військові полігони загальною площею 150 тис. гектарів, які протягом 1991–2007 років повинні були бути розформовані, а території, на яких вони розташовувались, передано місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування для подальшого використання з господарською метою. Згідно з даними, наведеним у Постанові Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2009 року № 131 “Про затвердження Державної цільової програми протимінної діяльності Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи на 2009–2014 роки”, тільки за період з 1996 року до 2008 року внаслідок необережного поводження з боєприпасами та їх підривами постраждало 229 осіб (з них 57 дітей), у тому числі загинуло 100 та поранено 129 осіб [2]. Ця ситуація різко погіршилась у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України. Значна частина території Донецької та Луганської областей в районі проведення Антитерористичної операції виявилася забрудненою значною кількістю вибухонебезпечних предметів. За оцінками Офісу ООН з координації гуманітарних питань, оприлюдненими в листопаді 2015 року, тільки уздовж лінії розмежування в зоні ООС “забруднена” мінами територія охоплює площу близько 300 кв. км. Усе це свідчить про реальну загрозу і підкреслює недостатність існуючих заходів з протимінної діяльності. Однією з гострих проблем є проблема кадрового потенціалу, якого суттєво не вистачає. Тому для розширення кола суб'єктів протимінної діяльності розглядається можливість залучення більш широкого кола учасників зазначеної вище діяльності, у тому числі й жінок. Окрім того, Міжнародні стандарти передбачають положення про забезпечення гендерного балансу, які мали б відобразитися у Національних стандартах протимінної діяльності в Україні.

Здійснення протимінної діяльності, а точніше, воєнне розмінування, належить до вкрай небезпечних видів діяльності, доступ до яких для жінок є частково обмежений. Але така норма обмежує Конституційне право на вільний вибір доступу до професії. Метою статті є аналіз фактичної можливості участі жінок у здійсненні протимінної діяльності, а також забезпечення їх особистої безпеки під час виконання небезпечних видів робіт.

Слід визнати, що Конституцією України задекларований принцип гендерного балансу у ст. 24, який розуміється громадськістю та відповідно законотворцями по-різному. Отже, у статті зазначено: “громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань,

статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям” [3]. Також, враховуючи положення Конвенції про права людини, у Кодексі законів про працю в Україні, а саме у главі XII “Праця жінок” ст. 174, вказано перелік робіт, на яких забороняється застосування праці жінок: “Забороняється застосування праці жінок на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, а також на підземних роботах, крім деяких підземних робіт (нефізичних робіт або робіт по санітарному та побутовому обслуговуванню). Забороняється також залучення жінок до підіймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми.

Перелік важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, а також граничні норми підіймання і переміщення важких речей жінками затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони праці” [4]. Слід підкреслити, що ця норма значно обмежує права жінок.

Сучасна статистика жінок, що висловили бажання служити у Збройних Силах України і виконувати наднебезпечні завдання, достатня для того, щоб констатувати факт необхідності перегляду сучасного законодавства. За даними Генштабу, у Збройних Силах України на різних посадах проходять службу понад 25 тисяч жінок. Із них понад 3 тисячі – офіцери. У цілому жінки складають 22,4% від загальної кількості військовослужбовців Збройних сил України. При цьому, лише 70 жінок обіймають посади полковників, а жінки-генерала в Україні не було і немає. Виконують вони завдання і на Донбасі – близько 7 тисяч жінок з Міноборони та ЗСУ є учасниками бойових дій [5]. І це лише офіційна статистика, кількість жінок добровольців взагалі є не визначеною, але фактично відома велика кількість фактів участі жінок у бойових діях на Донбасі як волонтерів, медичного персоналу, а також активних учасниць бойових дій.

У тому числі наведені на початку статті статистичні дані вказують на небезпечну для України ситуацію та необхідність швидкого розмінування забруднених (замінованих) територій, ще раз підкреслюючи реальну потребу в розширенні кадрового потенціалу задля забезпечення ефективної протимінної діяльності й забезпечення безпеки в цілому.

Слід зазначити, що Міжнародні стандарти з питань протимінної діяльності (МСПМД (IMAS)) передбачають: “5.5. Потреби у персоналі. Важливу роль у створенні програми протимінної діяльності відіграє наявність кваліфікованих кадрів як чоловіків, так і жінок, на операційному рівні для виконання заходів

протимінної діяльності та на рівні НОПМД/ЦЗР для управління протимінною діяльністю та її забезпечення. Фактор потреби у персоналі слід враховувати при плануванні створення програми протимінної діяльності. Особливих зусиль необхідно докласти для *забезпечення гендерного балансу та різноманітності спеціалізацій серед персоналу*” [6]. Практика забезпечення гендерного балансу у Збройних Силах України свідчить про значні кроки у цьому напрямі – відкриті для жінок ті посади, які раніше були недоступні. Починаючи з 2016 року, для жінок в армії стали доступними й бойові посади. Адже раніше жінки могли проходити службу на посадах переважно медичних спеціальностей, зв'язківців, бухгалтерів, діловодів і кухарів. Тепер жінка в армії може бути водієм, гранатометником, заступником командира розвідгрупи, командиром бойової машини піхоти, кулеметником і снайпером [5]. Слід також підкреслити той факт, що кількість жінок, які йдуть служити в армію, значно зростає. Та досі для них під заборонаю посади, пов'язані з використанням вибухівки, отруйних речовин чи водолазними роботами [5]. Хоча було зазначено вище, що Міжнародні стандарти протимінної діяльності гарантують гендерну рівність. Окрім того, жінкам обмежено право навіть здобувати такі спеціальності. Жінки сьогодні не можуть вступати до військових ліцеїв. Хоча слід знову ж повернутися до досвіду різних країн світу. Наприклад, зняте обмеження доступу жінок до військової служби Ізраїлю значно посилило оборонну міць країни. Жінки залюбки вступають на службу й віддано виконують свої обов'язки. Цікавим є з цього приводу міркування жінки-волонтера Марії Берлінської: “Деякі генерали мені закидають, що я хочу всіх жінок загнати в армію. Ні. Я хочу, щоб люди приходили, проходили відбір незалежно від їхньої статі, і щоб найкращі займали ті посади. Я прихильниця здорового глузду. Ми вже у ХХІ сторіччі. Воювати треба не фізичною силою, а інтелектом та технологіям”, – вважає волонтерка [5]. Слід відзначити й світові тенденції: “Так, за даними річного звіту НАТО про гендерні перспективи у збройних силах союзників за 2016 рік, понад 96 % членів та партнерів Північного Альянсу відкритими для жінок зробили абсолютно всі військові спеціальності. А ще в 2008 році Енн Данвуді стала першою американкою – чотиризірковим генералом в історії США, що є найвищим військовим званням в армії” [7].

Поступово питання гендерної рівності почало звучати від керівників Міністерства оборони України. Вони підтримують рівні права жінок та чоловіків в армії та готові співпрацювати з експертами та депутатами для поліпшення ситуації. Загальні тенденції є позитивними – в українському війську мають бути рівні права між чоловіками і жінками, адже жінки-військовослужбовці більш відповідальні, ніж чоловіки. Але чинне законодавство залишається незмінним і де-факто жінки дещо обмежені у своїх правах.

На наше переконання, для подолання такого бар'єру слід спочатку подолати гендерні стереотипи, і це вже питання побудови нового філософського підходу до сучасного українського суспільства. Гендерні стереотипи – це упереджені соціальні та культурні шаблони чи ідеї, згідно з якими чоловіків та жінок наділяють такими характеристиками й функціями, які визначені й обмежені їхньою статтю. Гендерні стереотипи – серйозна перешкода для досягнення реальної гендерної рівності, вони призводять до дискримінації за ознакою статі. Формування таких

стереотипів може обмежити розвиток природних талантів і здібностей дівчаток та хлопчиків, жінок та чоловіків, їхні наукові та професійні вподобання й досвід, а також можливості у житті загалом. Гендерні стереотипи є результатом і причиною глибоко вкорінених ставлень, цінностей, норм і упереджень. Їх використовують для виправдання та збереження історично встановленої влади чоловіків над жінками та, зокрема, сексистського ставлення, яке гальмує процес покращання ситуації з гендерною рівністю [8]. У Стратегії гендерної рівності Ради Європи на 2018–2023 роки зазначається: “Структурні нерівності та постійні гендерні стереотипи, що впливають на жінок та чоловіків, дівчат та хлопчиків, все ще існують у системі освіти й догляду за дітьми, а також на ринку праці. Горизонтальна сегрегація проявляється на ринку праці: у певних професіях і сферах економічної діяльності можна спостерігати сильну чоловічу присутність (як-от наука і техніка, важка промисловість, будівництво, армія). Аналогічним чином, в інших сферах діяльності переважають жінки (наприклад, послуги з догляду, освіта, секретарська або офісна робота, медсестринство – часто із нижчою оплатою праці). Ця ситуація не змінюється. На професійний вибір жінок, який часто є продовженням їхньої традиційної ролі опікунів, можуть вплинути заохочення та позитивні політики, а також законодавчі заходи, як-от відпустка у зв’язку з доглядом за дитиною для батька, яка створює можливості для чоловіків бути (стати) рольовими моделями для інших чоловіків щодо “традиційно” жіночих професій. Вертикальна сегрегація на ринку праці також очевидна. У межах того ж сектора, навіть там, де домінують жінки, зазвичай високі посади з погляду заробітної платні та ієрархії займають чоловіки, тоді як нижчі посади в ієрархічній та зарплатній шкалі переважно обіймають жінки (наприклад, освіта, роздрібна торгівля). Це значною мірою пов’язано з наслідками непропорційного розподілу домашньої роботи та роботи щодо догляду для жінок, гендерних упереджень та стереотипів щодо вибору освіти та кар’єри, що впливають як на жінок, так і на чоловіків” [8].

Ми не можемо не погодитися з таким підходом до етимології гендерної нерівності й в Україні. Але розуміючи це, ми вважаємо за необхідність здійснення виважених кроків з метою зміни таких стереотипів. По-перше, змінити гендерну чутливість. Гендерна чутливість – це, у першу чергу, “усвідомлення того, що в сучасному суспільстві проблеми дискримінації ще не розв’язані повністю, розуміння того, що вимоги, котрі соціум висуває до чоловіків і жінок, відрізняються, та що подібні накинуті обмеження не йдуть на користь ані жінкам, ані чоловікам, ані, власне, суспільству” [10]. По-друге, законодавче гарантування гендерного балансу та приведення чинного законодавства у відповідність до існуючих принципів побудови сучасного громадянського суспільства. Державою мають бути створені умови для всебічної реалізації прав і свобод людини. Така настанова вимагає розробки і впровадження дієвих заходів.

Кількісні показники, що наводилися нами раніше, вказують на прагнення жінок виконувати “чоловічу” роботу, але організаційно, та й у більшості нормативно-правових актів не зазначені шляхи реалізації Конституційної норми, такі прагнення так і залишаються недосяжними. Тому значна кількість жінок вимушені йти добровольцями на територію проведення ООС без визначення їх статусу й будь-яких гарантій захисту з боку держави.

Необхідно, насамперед, розробити заходи з підвищення обізнаності та поширення інформації щодо потреби і переваг гендерного балансу в будь-якій сфері діяльності, незалежно від важкості й небезпечності. Слід формувати в суспільстві гендерну культуру, просувати заходи, орієнтовані на різних суб'єктів, що відіграють роль у пропагуванні гендерного балансу у процесах прийняття рішень у різних сферах (судова система, політичні партії, навчання чоловіків). Необхідно більший акцент зробити на заходах підтримки, пов'язаних із балансом у процесі прийняття рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Іванна Климпуш-Цинцадзе презентувала результати першого національного опитування щодо рівності чоловіків та жінок. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ivanna-klimpush-cincadze-prezentuvala-rezultati-pershogo-nacionalnogo-opituvannya-shchodo-rivnosti-cholovikiv-ta-zhinok> (дата звернення: 14.10.2019).
2. Про затвердження Державної цільової програми протимінної діяльності Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи на 2009–2014 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2009 року № 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/131-2009-%D0%BF> (дата звернення: 14.10.2019).
3. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Українська правнича фундація. Офіційне видання. К.: 1996. 64 с.
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII: ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 13.10.2019).
5. Як в Україні долають дискримінацію жінок в армії. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-44722205> (дата звернення: 14.10.2019).
6. Міжнародні стандарти протимінної діяльності. Керівництво по створенню програми з питань протимінної діяльності. URL: http://www.mil.gov.ua/content/standarts/IMAS%2002.10_ua.pdf (дата звернення: 13.10.2019).
7. Жінки в армії – це нормально. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2018/09/11/7191695/> (дата звернення: 14.10.2019).
8. Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2018–2023 роки. URL: <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy-2023-ukr-new2/16808b35a4> (дата звернення: 13.10.2019).
9. Дмитрієва М.М. Лінгвістичний експеримент як інструмент для вимірювання гендерної чутливості. URL: http://www.linguistics.kiev.ua/semnar/2003/12/18/sem_01_02_7.html 4. (дата звернення: 14.10.2019).
10. Дмитрієва М.М. Гендерна термінологія: національне vs. інтернаціональне. URL: http://www.linguistics.kiev.ua/semnar/2005/03/07/semnar_3_genderna_t_35.html (дата звернення: 13.10.2019).
11. Україна прийняла міжнародні стандарти з протимінної діяльності. URL: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=10ec4218-5549-4759-9ced-ed23e8470126&title=UkrainaPriinialaMizhnarodniStandartiZProtiminnoiDiialnosti> (дата звернення: 14.10.2019).
12. Про упорядкування робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів: постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 1999 р. № 2294. URL: <http://ua-info.biz/legal/basetp/ua-zmpxhu.htm> (дата звернення: 13.10.2019).

REFERENCES

1. *Ivanna Klimpush-Tsyntsadze* (2018) prezentovala rezultaty pershoho natsionalnogo opytuvannia shchodo rivnosti cholovikiv ta zhinok. "Ivanna Klimpush-Tsintsadze presented the results of the first national poll on equality between men and women". URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ivanna-klimpush-cincadze-prezentuvala-rezultati-pershogo-nacionalnogo-opituvannya-shchodo-rivnosti-cholovikiv-ta-zhinok> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].
2. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi tsilivoi prohramy protyminnoi diialnosti Ministerstva z pytan nadzvychainykh sytuatsii ta u spravakh zakhystu naseleennia vid naslidkiv Chornobylskoi katastrofy na 2009–2014. "On approval of the State Targeted Mine Action Program of the Ministry for Emergency Situations and for the Protection of the Population from the Consequences of the Chornobyl Catastrophe for 2009–2014". Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, 18 february 2009

year No. 131 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/131-2009-%D0%BF> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

3. Konstitutsiia Ukrainy, pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 lypnia 1996. “Constitution of Ukraine, primacy at the five sessions of the Verkhovna Rada of Ukraine on June 28, 1996”. Ukrainska pravnycha fundatsia. K.: 1996. 64 p. [in Ukrainian].

4. Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainy. “Labor Code of Ukraine No. 322-VIII dated 10.12.1971”: IVR, 1971, No. 50, Art. 375. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

5. Yak v Ukraini dolaiut dyskryminatsiiu zhinok v armii. “How to Discriminate Women in the Army in Ukraine”. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-44722205> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

6. Mizhnarodni standarty protymynnoi diialnosti. Kerivnytstvo po stvorenniu prohramy z pytan protymynnoi diialnosti. “International standards of mine action”. A guide to creating a mine action program. URL: http://www.mil.gov.ua/content/standarts/IMAS%2002.10_ua.pdf (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

7. Zhinky v armii – tse normalno. “Women in the Army – this is normal”. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2018/09/11/7191695/> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

8. Stratehiia hendernoï rivnosti Rady Yevropy na 2018-2023 roky. “The Council of Europe’s Gender Equality Strategy for 2018-2023”. URL: <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy-2023-ukr-new2/16808b35a4> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

9. Dmytriieva M.M. Linhvistychnyi eksperyment yak instrument dlia vymiriuvannia hendernoï chutlyvosti. “Linguistic experimentation as a tool for measuring gender sensitivity”. URL: www.linguistics.kiev.ua/seminar/2003/12/18/sem_01_02_7.html 4. (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

10. Dmytriieva M.M. Henderna terminolohiia: natsionalne vs. internatsionalne. “Gender terminology: national vs. international”. URL: http://www.linguistics.kiev.ua/seminar/2005/03/07/seminar_3_genderna_t_35.html (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

11. Ukraina pryiniiala mizhnarodni standarty z protymynnoi diialnosti. “Ukraine has adopted international standards for mine action”. URL: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=10ec4218-5549-4759-9ced-ed23e8470126&title=UkrainaPriiniialaMizhnarodniStandartiZProtiminnoiDiialnosti> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

12. Pro uporiadkuvannia robit z vyivlennia, zneshkodzhennia ta znyshchennia vybukhone-bezpechnykh predmetiv. “On the ordering of works on the detection, disposal and destruction of explosive objects”. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine of December 11, 1999. No. 2294. URL: <http://ua-info.biz/legal/basetp/ua-zmpxbu.htm> (date of application: 14.10.2019) [in Ukrainian].

UDC 340.12, 349.2

Kovalchuk Alla,

Doctor of Juridical Sciences, Associate Professor,
Professor at the Department of Private
and Public Law of the KNUTD, Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-4807-2436

Koval Olha,

Candidate of Juridical Sciences,
Associate Professor at the Department of Private
and Public Law of the KNUTD, Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-1509-7258

GENDER BALANCE IN THE LEGISLATION ON SECURITY MATTERS (THE EXAMPLE OF ANTY-MINE ACTIVITIES IN UKRAINE)

The research material presented in this publication had been reflected in the adopted Law of Ukraine “On Mine Action in Ukraine” approved on December 6,

© Kovalchuk Alla, Koval Olha, 2019

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2019.4\(46\).15](https://doi.org/10.36486/np.2019.4(46).15)

Issue 4(46) 2019

<http://naukaipravohorona.com/>

2018, but some positions on ensuring the principle of gender equality need some clarification. The aim of the article is to develop possible ways of introducing the gender balance aspect into the modern life of Ukrainians. The need to align current European standards for mine action in Ukraine, including gender equality, is noted. Overcoming the barrier between European society and Ukrainian society should begin with traverse the gender stereotypes. The new philosophical approach to building a modern Ukrainian society and securing a gender balance is sought, especially in the pursuit of extremely dangerous activities. On the one hand, women are given equal rights with men, on the other hand, there are artificial obstacles for women in their desire to perform work on an equal basis with men.

As a result of the research, proposals to the current legislation of Ukraine on mine action are formulated and clarifications of understanding of gender equality in the specified activity are offered. The necessity to introduce a number of legal and organizational changes in the modern concept of gender equality in Ukraine has been proved. It is necessary to take into account the provisions of the Council of Europe's Gender Equality Strategy for 2018 – 2023 in the process of forming the legislative base, build on the strategic course of Ukraine's development – integration into the European Union.

Keywords: gender equality, gender stereotypes, participation of women in extremely dangerous activities, danger, mine action, military clearance, humanitarian clearance.

Отримано: 22.10.2019